

Astma hos børn over fem år

Astma

Astma er en kronisk lungesygdom, som kan ramme både børn og voksne.

Når du har astma, har du en irritationstilstand i luftvejene, der gør, at slimhinderne i luftrøret hæver og danner slim.

Udsættes du for noget, du ikke kan tåle, eller som irriterer dine luftveje, hæver slimhinderne i dine luftveje og astmaen kan få musklerne, der sidder omkring luftrøret, til at trække sig sammen. Så kommer du til at hoste og hvis det er slemt, kan du få hvæsende vejrtrækning. Astmasymptomer udløses eller forværres af irritanter (stoffer eller fysisk aktivitet, der irriterer luftvejene) eller allergener (stoffer, der kan give en allergisk reaktion).

Ligeledes kan luftvejsinfektioner forværre din astma.

Astma-irritanter

- Røg fra tobak, levende lys og udstødning samt mados.
- Kulde, varme og fugt. Stærke dufte f.eks. parfume.
- Fysisk aktivitet.

Allergener

- Pollen (f.eks. birk, græs og bynke)
- Husstøvmider
- Dyrehår og skæl
- Skimmelsvampe
- Fødevareallergier (Ses hyppigst ved små børn)

Symptomer på astma

Er forskellige ud fra hvilken type astma du har og kan være følgende:

- Hvæsende/ pibende vejrtrækning og forlænget udånding.
- Følelsen af irritation i luftrøret. Du rømmer dig.
- Åndenød / hoste ved løb, leg og anden fysisk aktivitet, samt manglende udholdenhed. Nogle føler trykken for brystet.
- Langvarig hoste, specielt når du skal sove eller er forkølet.
- Natlige opvågninger med hoste eller vejrtrækningsbesvær.
- Træthed, mavesmerter, hovedpine, dårlig trivsel.

Vælger stillesiddende aktiviteter.

Udredning og kontroller

Til en udredning i klinikken, bliver du vejjet og målt, får lyttet på dit hjerte og lunger og får lavet en lungefunktionsundersøgelse.

Der udredes også for allergi, oftest med priktest (se evt. pjece).

Vi sammenholder altid de objektive målinger med dine symptomer, når vi stiller diagnoser og vurdere om din astma er velkontrolleret.

Målet med din astmabehandling er, at du kan leve et aktivt og normalt liv som alle andre. Der findes medicin, som virker rigtig godt på astma og som forebygger, kroniske forandringer i luftvejene.

Vi anbefaler, du har anfaldsmedicinen ("blå medicin") med dig i din skoletaske/sportstaske eller jakkelomme, så du hurtigt kan tage det ved behov.

I tilfælde af astmaanfald skal du:

- Tage den hurtigtvirkende "blå medicin" 1 - 2 sug.
- Gentag behandlingen, hvis det ikke har hjulpet efter 15 minutter.
- Kontakte læge, hvis du ikke har luft nok til at suge medicinen ind, eller den hurtigtvirkende medicin ikke virker.

Hvornår skal man søge læge/vagtlæge:

- Ved hurtig og besværet vejrtrækning.
- Ved høj feber og stødende vejrtrækning.
- Ved dårlig kulør, blåfarvning af negle og læber.
- Hvis den akutvirkende medicin ikke virker, eller kun har meget kort effekt og skal gentages ofte.

Vigtigt:

Det er vigtigt, at følge behandlingen med forebyggende medicin også i perioder, hvor du har det godt. Det er tegn på at medicinen virker! Aftal altid med læge/sygeplejerske, hvornår og hvordan du skal trappe ud af medicinen eller evt. øge behandlingen.